

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ
І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

№ 16 (85)

13

червня
1959 року
СУБОТА

Ціна 15 коп.

Екзамен — це звіт перед народом, перед державою. Такої думки дотримуються сотні тисяч радянських студентів, щороку складаючи чимало заліків і екзаменів під час сесій. Про це не забувають і наші майбутні педагоги, які почали складати екзамен на всіх факультетах інституту.

Редакція зв'язалась з деканатами педагогічного, фізико-математичного і мовно-літературного факультетів. Ось що розповіли нашим кореспондентам про хід літньої екзаменаційної сесії в інституті.

ДОБРИЙ СТАРТ.

Як завжди перед екзаменами, хвилювалися студенти педагогічного факультету. Який-то буде початок? Чи все гаразд? Яких знань набуто протягом навчального року?

І ось перші результати. Першокурсники спецвідділу складали екзамен з дитячої психології, на другому курсі дошкільного відділу відбулися екзамени з дошкільної гігієни та дитячої літератури.

Всі студенти, які склали ці перші екзамени, з задоволенням бачать у своїх залікових книжках лише «п'ятірки» та «четвірки». Що ж, добрий старт!

А ЩО ДУМАЮТЬ ТУТ?

На мовно-літературному факультеті перші екзамен не дуже радують своїми результатами. Найкраще відповідали студенти II курсу українського відділу, але вже на чотирьох складених екзаменах тут одержано три «трійки». Їх власники — М. Солодуха (з історії КНРС) і Е. Філатко (з історії КНРС та психології).

Найбільше «відзначилися» на початку сесії, одержавши незадовільні оцінки, студенти першого курсу російського відділу Т. Батієвська, В. Володимиров і Е. Гофштейн на екзамені з старослав'янської мови та студенти третього курсу того ж відділу А. Конак і В. Шпак на екзамені з сучасної російської мови.

Виникає питання: як реагує на це громадськість факультету і в першу чергу комсомольське бюро?

ЧИ НЕ ЗАНАДТО?

Не радує з самого початку сесії і фізико-математичний факультет. Незадовільні оцінки одержали студенти: з психології — Ю. Роль (I курс фізиків) і з діалектичного матеріалізму С. Башлаков та А. Осипова (IV курс математиків). Найбільш неприємна подія трапилася тут на державних екзаменах. Випускниця М. Петрова не склала державного екзамену з історії КНРС. Чи не занадто це для провідного факультету інституту?

Й д е

В СІТЦІ ПАРТОСВІТИ НАВЧАЛЬНИЙ РІК ЗАКІНЧЕНО

Виходячи з виключного значення рішень XXI з'їзду КНРС в розвитку нашої країни по шляху до комунізму, особливого значення набуває агітаційно-пропагандистська робота по їх роз'ясненню серед робітників, колгоспників і інтелігенції нашої країни.

В нашому інституті вивчення рішень XXI з'їзду КНРС проводилось студентами в академгрупах, а професорсько-викладовським та адміністративно-технічним персоналом — в сітці партосвіти.

У 1958—1959 навчальному році сіткою партосвіти було охоплено 114 осіб професорсько-викладовського складу та 94 лаборанти і працівники адміністративно-технічного складу.

У жовтні розпочали свою роботу 7 теоретичних семінарів: три на педфаці (керівники: О. Кардаш, Г. Лещенко, Г. Репухова), два на літфаці (керівники: І. Табачников, В. Передерій), два на фізико-математичному факультеті (керівники: В. Готт, М. Сугоняко).

Крім того, працювало 6 полігуртків поточної політики: в друкарні — керівник Ю. Полудненко, в бібліотеці — керівник І. Мосципан, в бухгалтерії і канцелярії — керівник Є. Шляхтер, з лаборантами фізмату працювала М. Чередник, з прибиральницями — Л. Сопільнюк.

Основним завданням теоретичних семінарів було глибоке вивчення основних, найбільш складних і актуальних теоретичних проблем марксистсько-ленінської політекономії, філософії та історії КНРС. Перед

полігуртками було поставлено завдання по вивченню матеріалів поточної політики. Як же проводилася робота сітки партосвіти взагалі?

Перш за все слід відзначити, що в цілому поставлені завдання перед семінарами і гуртками виконані. Як правило, їх засідання проводилися регулярно, на них виконувалася затверджений план роботи. На всіх семінарах і гуртках було проведено від 8 до 26 бесід і доповідей.

У першій половині навчального року в сітці партосвіти всі роботи були спрямовані на виконання плану, розробленого партбюро. Починаючи з лютого 1959 р., і теоретичні семінари і гуртки поточної політики переключилися на вивчення історичних рішень і матеріалів XXI з'їзду КНРС.

Переважає більшість членів теоретичних семінарів і гуртків поточної політики сумлінно поставилися до вивчення цих документів. На педагогічному факультеті всі викладачі старанно готувалися до підготовки доповідей.

Активно працювали і добре готувалися до виступів члени теоретичного семінару з історії КНРС, де керівником була т. Лещенко.

На особливу увагу заслуговує ставлення до вивчення матеріалів XXI з'їзду КНРС т. Боришполець. Вона не пропустила жодного заняття теоретичного семінару з політекономії на фізматі і брала завжди активну участь в обговоренні теоретичних питань.

Багато позитивного є і в роботі гуртків поточної політики.

Тут слід відзначити, перш за все, те, що керівники Ю. Полудненко, І. Мосципан, Є. Шляхтер і інші, враховуючи теоретичний рівень складу гуртків, будували роботу в основному у формі лекцій.

Якщо в цілому можна сказати, що семінари і гуртки з своїми завданнями справились, то це ще зовсім не означає, що в їх роботі не було недоліків.

Суттєвим недоліком є і те, що на факультетах майже не ведеться контроль за роботою самостійно вивчаючих марксистсько-ленінську теорію. Лише на фізико-математичному факультеті було проведено підсумкове заняття з самостійно вивчаючими марксистсько-ленінську теорію, на якому по суті було перевірено, хто над чим і як працює. Недоліком сітки партосвіти є й те, що окремі керівники семінарів самі не з належною увагою ставилися до своєї роботи і не систематично проводили роботу своїх семінарів (В. Передерій).

Не всі ще, хто працює чи в семінарі, чи в гуртку поточної політики, регулярно відвідують заняття. Так, наприклад, члени теоретичного семінару, яким керував т. Готт, тт. Резніченко, Іваненко не були ні разу, а т. Котлова була лише один раз на засіданні цього семінару. Не всі ще керівники і семінарів і гуртків ведуть належний облік своєї роботи.

Недоліком роботи сітки партосвіти треба вважати слабе висвітлення роботи окремих семінарів і гуртків у нашій багатотиражці «За педагогічні кадри».

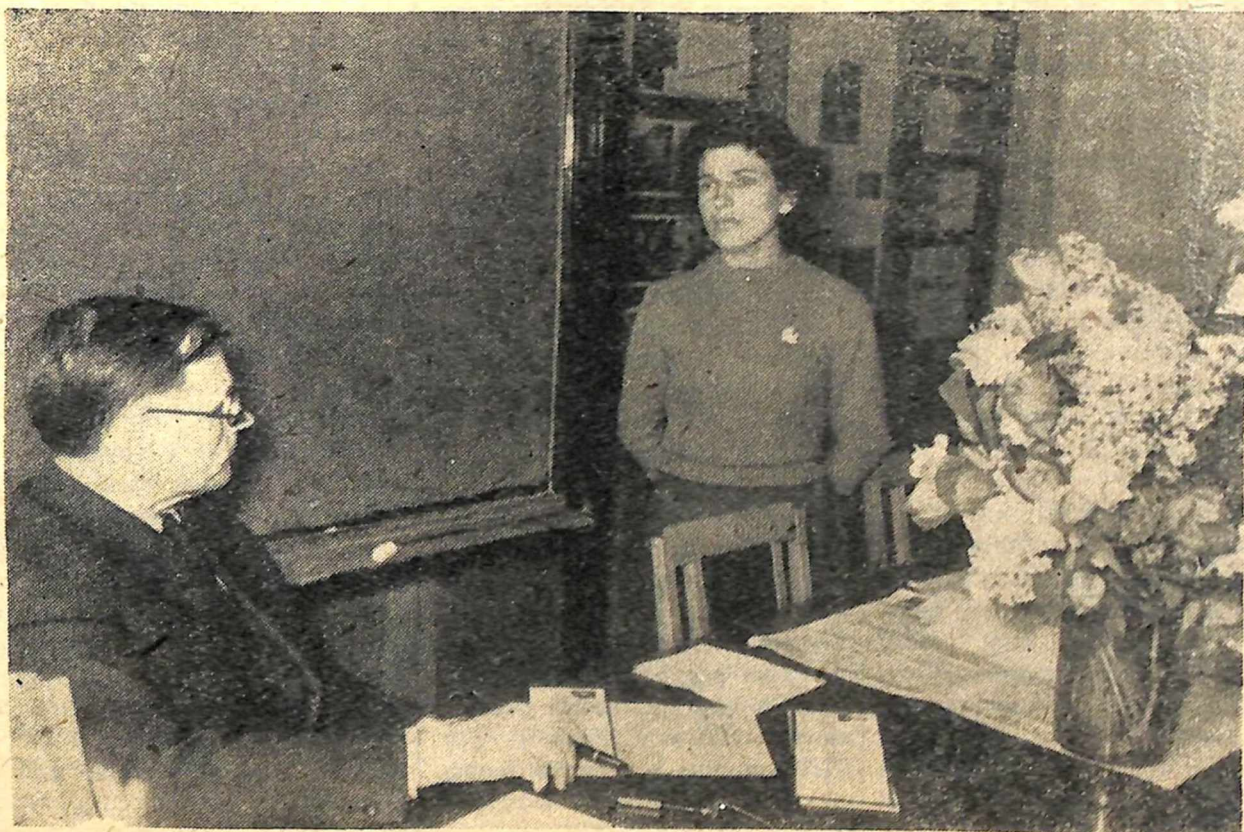
Навчальний рік у сітці партосвіти нашого інституту закінчився. Вивчення матеріалів і рішень XXI з'їзду КНРС у 1958—1959 навчальному році — це лише початок агітаційно-пропагандистської роботи, яку треба продовжувати і надалі.

М. СУГОНЯКО,
член партбюро інституту.

На фото (вгорі): студентка II курсу педагогічного факультету Г. Галітовська, готуючись до екзамену, консультується у В. Копняєвої з питань німецької мови.

Виявляється, що співи — це не просто розвага чи відпочинок. Іноді при цьому доводиться ще й хвилюватися. Складаючи залік з сольо-ансамблевих співів (клас викладача О. Чоботарьової), студентка III курсу мовно-літературного факультету С. Сайко виконує румунську народну пісню «Пастушок» (фото в центрі).

Хто старанно працював протягом навчального року, тому перевірка не страшна. Студентка II курсу українського відділу мовно-літературного факультету В. Опольській (фото внизу) за глибоку, ґрунтовну відповідь на екзамені з психології доц. Д. Ф. Ніколенко поставив заслужену відмінну оцінку.

Керуємось рішеннями з'їзду

Закінчив свою роботу філософський семінар викладачів і лаборантів педагогічного факультету. В його роботі брала участь переважна більшість викладачів, що працюють на факультеті, всього 20 осіб.

Перші заняття семінару відбувалися при слабкій участі викладачів. Дехто з товаришів не відвідував занять. Проте, згодом при допомозі партбюро інституту нам вдалося активізуватися. Особливо поживалася робота семінару в зв'язку з вивченням матеріалів і рішень ХХІ з'їзду КПРС. Всі викладачі, які працювали в семінарі, взяли окремі теми і розробили їх для доповідей. Як правило, доповіді були старанно підготовлені, викликали інтерес і обговорення. Слід особливо виділити доповіді Д. Шелухіна, Г. Іваніни, Д. Ніколенка, М. Терещенка та інших. Не відставали і лаборанти. Грунтовні доповіді підготували лаборанти Л. Маковсєва і К. Смарічевський.

Як зазначали учасники семінару на заключному занятті, навчання принесло значну користь усім викладачам: вони поглибили знання матеріалів позачергового ХХІ з'їзду. Звичайно, цим не обмежується вивчення рішень з'їзду, воно продовжується і далі, але цей перший етап пройдено успішно.

Тепер перед філософським семінаром стоїть завдання — організувати обговорення таких питань, які безпосередньо впливають з практики комуністичного виховання і важливі для філософського узагальнення. Є підстава сподіватись, що і в наступному навчальному році в системі партійної освіти заняття будуть організовані так, щоб вони викликали інтерес слухачів, сприяли творчій розробці питань комуністичного виховання радянської молоді.

О. КАРДАШ,
керівник семінару.

На дошкільному відділі педагогічного факультету значна увага приділяється естетичному вихованню майбутніх працівників дошкільних установ. На фото: студентка II курсу Н. Шрубок, готуючись до заліку з художнього виховання, виготовляє зразки декоративних малюнків

Фото М. Шурыка.

Головне — покликання

У Законі про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти, прийнятому Верховною Радою УРСР, вказується на необхідність поліпшення підготовки вчителів у педагогічних інститутах.

Складність підготовки вчителів, які не лише досконало знали б свій предмет, а й були б здібними педагогами, зумовлюється багатьма факторами. Одним із них є належно організований набір студентів до педінституту.

При наборі студентів звичайно цікавляться можливо більшою кількістю заяв від бажаючих вступити до інституту. І це природно. Серед більшої кількості вступників можна виявити більш підготовлених, кращих абітурієнтів. Проте, нас повинні цікавити, насамперед, ті юнаки і дівчата, які мають нахил до педагогічної роботи.

Наш інститут багатопрофільний. Кожний з цих профілів: вихователь дитячого садка і школи-інтернату, математик, фізик, лінгвіст, учитель виробничого навчання, учитель шкіл для аномальних дітей — потребує і відповідної підготовки з того чи іншого (фахового) предмету і обізнаності з обраним профілем.

Висока підготовка з спеціального предмету і обізнаності з профілем факультету є важливим чинником у виявленні педагогічних нахилів нашої молоді, хоч лише цього ще недостатньо, щоб стати майстром педагогічної справи.

Щоб стати учителем, потрібно дійти до потреб учня, заглянути в його душу, говорить Ушинський. А це вимагає не лише знань предмету (що дуже важливо), а й спеціальних педагогічних здібностей, які складають основу педагогічної майстерності.

Педагогічна професія, незалежно від спеціальності, ставить особливо високі вимоги до мови вчителя. Не лише ґрунтовні знання рідної мови уч-

ня, а й особливості самої манери учителя розмовляти здебільшого визначають успіх його роботи. Такі вади мови, як заїкуватість, шепелявість, дуже уповільнений чи швидкий темп мовлення і т. п. заважають чіткості, ясності і переконливості педагогічного мовлення. Тому якості мови вступника повинні бути в центрі уваги не лише на іспиті з мови, а й з усіх інших предметів, з яких провадитимуться вступні іспити.

Закон про наближення школи до життя ставить вимогу перед виробництвами, громадськими організаціями і школами про складання характеристик на осіб, які бажають вступити до вищих шкіл. У таких характеристиках мають бути розкриті морально-психологічні якості абітурієнта: його працьовитість, ідейна спрямованість, риси характеру і зокрема схильність і здібність до тієї чи іншої професії і спеціальності. Вага і значення таких характеристик дуже велика. Але потрібно, щоб ті, хто їх складатиме, поставилися до цього з усією відповідальністю. А школи і виробництва знають наших юнаків і дівчат, знають їх професійні мрії і покликання з спостереження: за ними на роботі або в процесі навчання, в гурткових заняттях. Відомо, що педагогічні здібності молоді виявляються в роботі з піонерами і комсомольцями, в проведенні з ними бесід, в читанні їм доповідей, в керуванні різними гуртками, екскурсіями, в допомозі слабшим своїм товаришам у навчанні і т. п. Зрозуміло, що ці особисті якості на основі психологічної, педагогічної і методичної підготовки в педінституті при умові стійкої любові, глибокого інтересу до роботи з дітьми розвинулися у справжні педагогічні здібності.

Інститут повинен провести значну роботу щодо популяризації значення таких характеристик учнів — не лише до педагогічної, а й до інших професій. Це допоможе школам і ви-

робництву правильно професійно зорієнтувати молодь і відбити в характеристиках не лише загальні моральні якості, а й наявні у юнаків і дівчат особисті професійні схильності і здібності.

Не менш важливим фактором у підготовці майбутнього спеціаліста педагога є і його стан здоров'я. До зору, слуху, органів мовлення і стану легенів педагогічна професія ставить великі вимоги. Молодь повинна знати, що серйозні пошкодження цих органів стануть великою перешкодою в навчально-виховній роботі вчителя. Туберкульоз, наприклад, є прямим протипоказом до педагогічної діяльності. А між тим, у нашому інституті є випадки, захворювання студентів, навіть перших курсів, на активну форму туберкульозу. Це сталося тому, що у цих юнаків були слабкі легені і під впливом несприятливих умов (захворювання грипом, напоедливих навчальних праць і т. ін.) виникла ця така тяжка хвороба, що стає на перешкоді до педагогічної діяльності. Отже, орієнтуючи юнаків і дівчат до вищих шкіл, потрібно серйозно зважувати і на їхній стан здоров'я. Це в інтересах держави і самої молоді.

Прийомна комісія інституту повинна організувати бесіди з молоддю на виробництві, в школах і в самому інституті, щоб всебічно познайомити абітурієнтів з вимогами до педагогічних професій і спеціальностей. Такі бесіди з успіхом можуть проводити студенти старших курсів — це для них був би і практикум з професійної орієнтації, яку вони повинні будуть проводити в майбутньому, як учителі і вихователі.

Популяризація педагогічної професії і профілів факультетів інституту допоможе залученню в інститут тих юнаків і дівчат, які мають уявлення про педагогічну діяльність і усвідомлюють своє педагогічне покликання.

Д. НІКОЛЕНКО,
зав. кафедри психології.

ДО 40-річчя
ЛКСМУ

ШАХТИ БУДУЄ КОМСОМОЛ

ЮНЬ КОМСОМОЛЬСЬКА! Яка багата, неповторна твоя історія! На боротьбу з інтервенцією, з бандитизмом, в ЧК, у торгівлю, на село і в авіацію, в морський флот, на робітфак, на Далекий Схід, в льоду Арктики йшла ти, гордо розправивши плечі. За твоєю спиною Комсомольськ на Амурі, Сталінградський тракторний і Хібіньський апатитовий, перші колгоспи і МТС, перший цілинний радгосп.

А попереду ще тисячі справ, достойних нашої великої епохи. Така ж невтомна, як і в буремні часи свого створення, ти відповідаєш на заклики партії подвигами, гарячим ентузіазмом.

Твоя трудова слава почалася ще з перших комсомольських суботників, коли Павло Корчагін з друзями заготовляв ліс в Боярці, щоб зігріти замерзаючий Київ. Слава ця зростала на Дніпрогесі, на велетенських будовах п'ятирічок, у подвигах комсомольців на фронтах Великої Вітчизняної війни.

Крилате плем'я піднімало з

руїн визволені райони Батьківщини, освоювало цілину. Зараз перше місце і перше слово комсомолу в промисловості, сільському господарстві, науці і техніці. Там комсомол, де найважче, куди кличе партія, де він найбільш потрібний.

Візьмемо хоча б такий факт, як побудову комсомольських шахт на Донбасі. Здавна зветься Донбас «всесоюзною кочегаркою», і хоч тепер в нього з'явилися такі суперники, як Кузбас, Караганда, Воркута, він залишається одним з важливих постачальників вугілля. Донбас дає більше 30 процентів всього всесоюзного видобутку вугілля і 55 процентів коксівного.

Проте, на протязі ряду останніх років Донбас не справлявся з покладеними на нього завданнями, не виконував плану видобутку вугілля і цим самим створював певні труднощі у виконанні планів іншими галузями промисловості.

Восени 1956 року в Донбасі побували Перший секретар ЦК КПРС М. С. Хрущов та Пер-

ший секретар ЦК КП України О. І. Кириченко. Вони уважно вивчили стан справ, зустрілися з кадровими шахтарями, інженерно-технічними працівниками, обговорювали заходи по різкому збільшенню видобутку вугілля в Донбасі. Прийняті після поїздки керівників партії і уряду рішення ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР допомогли партійним, господарським, професійним і комсомольським організаціям поліпшити роботу вугільних підприємств.

Якщо у минулій п'ятиріччі в розвиток вугільної промисловості Донбасу вкладалося за один рік 3,2 мільярда крб., то в 1957 р. вкрито більше 8 мільярдів крб.

Намічено великий план і обсяг будівництва шахт. Якщо в минулій п'ятиріччі в середньому вводилися шахти в Донбасі потужністю в 6 млн. тонн вугілля на рік, то в 1957 р. введено в дію 37 шахт потужністю в 20 млн. тонн на рік. Щоб швидше повернути державі кошти, витрачені на будівництво шахт, ЦК КПРС і Рада

Міністрів СРСР поставили завдання скоротити строки будівництва шахт з 5—8 до 2—3 років.

Розуміючи важливість цього завдання, комсомол України взявся побудувати методом швидкісного будівництва 35 вугільних комсомольських шахт в Донбасі потужністю в 6 млн. тонн на рік і 2 залізрудні в Кривбасі. Це — небували в історії шахтобудування короткі строки.

Пішли гомінливі ешелони в Донбас. Поїхала молодь з широкополіх вінницьких степів і зеленої Буковини, посланці Харкова і Львова, Києва і Одеси, Придніпров'я і Закарпаття. Лине в далечінь бадьора комсомольська пісня:

Широкі донецькі простори,
Прославимо вас у труді
«Засяють над шахтами зорі!» —
Клянуться серця молоді.

Будівниками стали ті, що недавно сиділи за кермом автомашини, стояли за верстатом, працювали в полі, в лабораторії і установі, вчилися в середній школі. В осінню пору 1956 року прибули вони в донецький край. У мерзлу землю молоді руки вбили кілочку, і потужні бульдозери зняли перші метри

чорнозему. Боротьба за вугілля розпочалася. Ні густий дощ, ні грудневі морози не зупинили патріотів. Хуртовина. Але бригади прохідників на будівництві «Київської Комсомольської» № 1 Івана Дмитерка і Антона Молчанюка виконували норми на 200 процентів. Коли ж приступили до горизонтальних виробітків, то, щоб виконати зобов'язання, прохідники за зміну давали по 3 норми.

Будівництво шахт на Донбасі — це подвиг нашого комсомолу. З великих і малих перемог складався він, з важкої і буденної праці. Будівництво шахти «Донецька — Комсомольська» № 1 було в розпалі, коли в обхідний штрек ринула вода. Кожну хвилину поступало 20 кубометрів води. Діяти треба було, не зупиняючись ні на мить. Бригади Івана Савченка і Ігоря Петрова рили вихідний канал, викачували воду і в той же час продовжували прохідку штреку. По 18—20 годин молоді патріоти не виходили з шахти. В результаті прохідні роботи не тільки не зірвалися, а були закінчені на 5 днів раніше наміченого строку.

Активно працювали комсо-

ЧИ МОЖНА СТВОРИТИ ЄДИНУ РЕЛІГІЮ?

Питання це аж ніяк не нове. З давніх давен служителів релігійного культу приваблювала ідея створення єдиної релігії. У свій час отці християнства не тільки хрестом, але й мечем «переконували» інакомислячих в тому, що немає і не може бути іншої віри, як віра в Ісуса Христа. Але чим далі, тим більше відбувалося бродіння в середині самого християнства. Під впливом суспільно-історичних обставин склалися такі різновидності християнського віросповідання, як католицизм, православ'я, протестантизм. Крім того, у християнстві існує декілька десятків різних сектантських релігійних угруповань і сект, процес їх дроблення продовжується і зараз.

В умовах Азії і Арабського Сходу склалися відмінні від християнства релігії — буддизм, ламаїзм, іудаїзм. У надрах цих релігій утворилося багато своїх сект і толків.

Отже, зараз у світі існує багато релігій. Служителі культу різних релігій прагнуть до створення якоїсь універсальної релігії, яка, на їх думку, повинна оживити підупалий вплив релігійної містики на віруючих. Притому, жодна релігійна система претендує виступити такою об'єднуючою релігією.

Досить послухати баптистського проповідника, як він буде переконувати в тому, що саме баптизм є єдиною істинною і найбільш божественною релігією. Автору цих рядків недавно довелося слухати в США одного з мормонських проповідни-

ків, який, не червоніючи, заявив, що нікому іншому, як мормонам, з'явився Христос, а тому справжньою християнською релігією є мормонізм і т. д.

У капіталістичних країнах все частіше робляться спроби об'єднати в одну церкву ряд близьких за віросповіданням церков. Наприклад, прикладається немало зусиль, щоб об'єднати під егідою одного центра протестантські церкви різних країн. З цією метою у 1948 році у Женеві була створена всесвітня рада церков.

Нерідко ці об'єднаних спроби носять досить штучний характер. Так, у Масачузетському технологічному інституті у Бостоні побудована спеціальна церква, де передбачено місця і культові атрибути для моління віруючих католиків, протестантів, православних, мусульман та представників інших релігій. Ця церква є яскравим свідченням того, що коли це на користь інтересам імперіалізму, то різні релігії, незважаючи на свою догматичну і канонічну непримиренність, можуть успішно уживатись у стінах одного храму.

Однак, можна збудувати один молитвенний будинок, але неможливо створити єдину релігію. Насамперед, всяка релігія ґрунтується на вірі у фантастичні, вигадані істоти. У різних народів, в різні історичні часи склалися свої містичні уявлення про ці надприродні істоти, що й знайшло свій вираз у виникненні різних релігійних систем. Крім того, релі-

гійна література, яка писалася служителями церкви і складалася на основі їх довільної фантазії, надзвичайно суперечлива. Ця суперечливість і невідзначеність «святого писма» дає широкий простір для його довільного тлумачення, в результаті чого навіть у межах однієї й тієї ж релігійної системи не може бути єдності, а натомість існує строкатість і калейдоскопічність різноманітних вірувань.

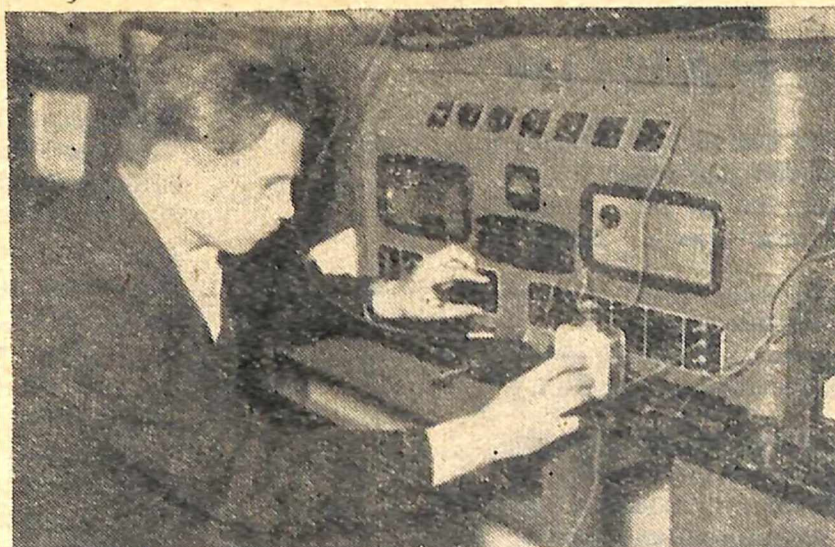
Боротьба навколо тлумачення «священних» книг і далі буде продовжуватися, що не може не породжувати нових релігійних течій і напрямків.

Наука вивчає реальний світ, який єдиний у своїй матеріальності і підкоряється об'єктивним законам. Тому закони науки єдині для всіх людей.

На противагу науці релігія має справу з містичним, неіснуючим світом, де дійовими особами виступають боги, ангели, яких, як сказано у біблій, «ніхто, ніде і ніколи не бачив». Отже, уділом всякої релігії є суб'єктивізм, довільність. А це означає, що скільки людей, стільки може бути й релігій.

Релігія має свої об'єктивні причини виникнення: вони кореняться у можливості відриву мислі від дійсності і перетворення її в голу фантазію, абсолюти. Не існує об'єктивних можливостей створення єдиної релігії. А тому будь-які спроби створити якусь єдину віру неминуче будуть безуспішними.

В. ВОЙТКО.

Випускники інституту вже зараз діяльно готуються до вчительської роботи. На фото: студент V курсу фізико-математичного факультету В. Скачко за настроюванням гетеродивного індикатора резонансу, виготовленого ним для фізичного кабінету школи, куди він через два місяці поїде працювати.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

ДЕ ПРОВЕСТИ ПРАКТИКУ З ФОРТЕПІАНО?

Наближається закінчення екзамнів, і студенти, звичайно, пойдуть відпочивати. Наші музиканти під час канікул не будуть займатися музикою, а це серйозне питання.

Останній рік навчання в інституті п'ятикурсники повинні використати максимально для збагачення знань з музики, пройти практику. Але де проходити практику? Студентам, які грають на баяні та домрі, легко проходити практику, вони зможуть поїхати і в сільські школи.

А як проведуть практику ті студенти, які грають на фортепіано. У сільські школи не повезеш цей інструмент, і не в кожній школі є фортепіано. То-

му і бажано, щоб студенти, які грають на цьому інструменті, проходили практику у квітських школах. Це необхідно. Але нас дивує, чому деканат мовно-літературного факультету прийняв рішення, щоб усі п'ятикурсники-музиканти проходили практику тільки у сільських школах? Кафедра музики на ви-віз баянів не дає, баяністи ще не мають власних інструментів, і тому бажано, щоб деканат переглянув питання проведення практики студентами-музикантами.

БОБРИЦЬКА, БЕРЛІН, ВЕНЕРАЛОВА, ІВАНЧУК, КОЛОМІЄЦЬ, МАТЮЩА, студентки мовно-літературного факультету.

Пам'ять про Кобзаря

З глибокою пошаною ставляться трудящі України до пам'яті великого Кобзаря — Тараса Григоровича Шевченка. Майже на кожному будинку, де він жив хоча б два-три дні, встановлено меморіальні дошки.

У 1859 році, коли Т. Г. Шевченко після заслання приїхав до Києва, він оселився на так званій Приорці в будинку «білому, як сметана» (за висловом Шевченка), що стояв на горбочку на тлі чудового саду.

Будинок так сподобався Тарасові Григоровичу, що він попросив чужих людей прийняти його «на віру», бо грошей у нього не було.

Будинок цей зберігся до наших днів. Він стоїть на вул. Вишгородській № 5.

НОВІ КНИГИ В БІБЛІОТЕЦІ

АНИСИМОВ, С. Ф. Человек и машина (Философские проблемы кибернетики), М., 1959, 56 стр.

ВАГНЕР, Л. Повесть о художнике Айвазовском, М., Детгиз, 1959, 273 стр.

Вопросы методики преподавания политической экономии, М., «Наука», 1959, 75 стр.

Вопросы певческого воспита-

ния, В помощь учителю пения. Сборник статей, Л., Учпедгиз, 1959, 94 стр.

ГОЛИКОВ, С. З. Коммунистическая партия — вдохновитель и организатор победы Советского народа в Великой Отечественной войне, М., «Сов. наука», 1958, 84 стр.

Греческая трагедия, Учеб. пособие для пед. институтов,

М., Учпедгиз, 1958, 203 стр. ДОСВІТНИЙ, О. Ф. Вибрані твори, К., Держлітвидав УРСР, 1959, 443 стор.

ЗДОРОВЕГА, В. І. Сучасна українська комедія, К., «Рад. письменник», 1959, 327 стор.

МЕДУШЕВСЬКИЙ, А. П. Уроки з української мови в середній школі, Синтаксис, К., «Рад. школа», 1959, 299 стор.

вільські організації. Гаряче випалили комсомольці на зборах, обговорюючи плани будівництва, розв'язуючи насущні, невідкладні питання. Про недовіду говорили різко, прямо, висловлюючи від господарників усунути їх. Бойовими штабами на будівництві комітети комсомолу, очолили їх справжні воїни нашої молоді. Це Володимир Павловський (секретар комітету комсомолу шахти «Київська-Комсомольська» № 1), Олександр Михайлов (секретар комітету комсомолу шахти «Київська-Комсомольська» № 2).

Майже на всіх шахтах молоді збудували робітничі клуби, які стали центрами виховної роботи. На багатьох шахтах випускались бойові листки. Комсомольська область комплектувала шахтні бригади для своїх шахт, відправляла туди кращих доповідачів і лекторів, артистів. Комсомол — джерело невичерпної енергії. Між будівниками змагались соціалістичне змагання за достроковий пуск шахт у дію, до 40-річчя Жовтня.

Підсумком змагання підводились щомісяця і широко висвітлювались у пресі. Першими переможцями стали будівники

Кримської-Комсомольської, Ворошиловградської - Комсомольської № 2 та Ровенської. Їх змінили: Донецька-Комсомольська № 2, Київська-Комсомольська № 2, Закарпатська-Комсомольська, Тернопільська-Комсомольська, Полтавська-Комсомольська.

Переглядалися плани і зобов'язання. Виявилась реальна можливість здати шахти в експлуатацію на 3—4 місяці раніше строку — до 25 серпня 1957 р., тобто до Дня шахтаря.

У молоді багато сил, енергії, але мало життєвого досвіду, практики в гірничій справі. Велику допомогу комсомольцям надали кадрові шахтобудівники Донбасу Іван Пилипенко, Микола Тихонов, Дмитро Вирич, Василь Мартинюк і багато інших. Комсомол щиро вдячний партії за чуйність, батьківську теплоту, дружні поради.

На період будівництва 32 500 комсомольців приїхало в Донбас з різних кінців України. Дома залишили вони затишні теплі квартири, клуби, стадіони і приїхали в голий степ боротися за чорне золото. Не довгий карбованець кличе нашу молодь в степ, а високе патріотичне почуття відданості нашої Батьків-

щині. Побудувати шахти і працювати на них, давати Вітчизні мільйони тонн вугілля — таке бажання нашої молоді. Будівники Донецької-Комсомольської № 1 першими виявили ініціативу залишитись працювати на своїй шахті. Їх почин підхопили будівники інших шахт. Так, в дружну сім'ю шахтарів вливались сини і дочки України. Зараз на більшості шахт працює по 150—200 осіб, які будували ці шахти.

Близько 9 місяців тривав бій за вугілля. В День шахтаря комсомол України вітав будівників «Київської-Комсомольської» № 1, «Донецької-Комсомольської» № 1 та «Закарпатської-Комсомольської», які дали перше вугілля на-гора. У вересні — жовтні вступили в дію «Тернопільська-комсомольська», «Станіславська-комсомольська», «Донецька-Комсомольська» № 2. Напередодні 40 роковин Жовтня в дію ввійшло ще 11 шахт. Решта (17 шахт) стали до ладу в листопаді і грудні 1957 р. За період будівництва зроблено 60 тис. погонних метрів гірничих виробітків, прокладено 193 км. залізничних і шосейних доріг, 160 тис. кв. метрів житлоплощі.

За цю героїчну справу на прапорі Ленінського комсомолу України сяє орден Леніна.

Вільних народів держава
Орден високий вруча,
Юному племені слава,
Слава синам Ілліча!

Груди 1270 учасників будівництва прикрашають ордени і медалі. З тисячі будівників носять значок ЦК ЛКСМУ «За участь у спорудженні комсомольських шахт».

Трудові діла комсомолу України на Донбасі — одна з найзнаменніших і найяскравіших сторінок в історії комсомолу нашої республіки.

Сміливі дерзання і гарячі серця кличуть нашу молодь до нових подвигів в ім'я процвітання нашої соціалістичної батьківщини. Виростають: комсомольські селища, зацвітають сади, шумлять в парках зелені клени і сріблясті тополі, електричними вогнями сяє перетворений донецький край.

Вперед: ще світлі верховини,
Де сонце сяє на весь світ,
Туди ми всі орлино линею
В новий комуністичний світ!

Л. НЕДБАЙЛО,
студентка II курсу мовно-літературного факультету.

Вісті з екзамнів

У студентів II курсу українського відділу закінчилася екзаменаційна сесія. Наші товариші завжди старанно готуються до екзамнів і успішно їх складають. Так і зараз. Екзамени цієї сесії показали, що студенти поставилися до своїх безпосередніх обов'язків з усією відповідальністю. Дуже добре пройшов екзамен з дитячої і педагогічної психології. Змістовні, чіткі, продумані відповіді давали студенти В. Опольська, Л. Недбайло, В. Яроцька, В. Каздобіна, М. Олефіренко, М. Біляк, Б. Яковлев та інші. Досить сказати, що 16 студентів одержали відмінні оцінки і тільки одна студентка відповідала задовільно.

Нас особливо радують наслідки цього екзамену тому, що влітку ми їдемо працювати в піонерські табори, де зможемо застосувати на практиці ті теоретичні знання, які одержали в інституті.

О. ВАЩЕНКО,
студентка II курсу.

РАНОК

Коли над містом погасають
Холодні зорі угорі —
Здається, кіс вінки купують
Дівчата — лози у Дніпрі.

Вода, вода — бурлить, парує,
Дрімать солодко гаї,
Умилась росами, не чують,
Як розспівались солов'ї.

В безсилій люті хвиля мие
Береговий ріки граніт;
Мостами — стрілами наш Київ
Немов націлівся в політ.

Туман клубочиться, сивіє,
А там десь сонце в далині...
Пунктиром ясним червоніють
Недремні бакенів вогні.

Звелись над синьою водою
Заводів рівні димарі.
То — серце Києва — спокою
Не знає місто на Дніпрі.

* *

Опадає пух з тополі
Прядивом на вулиці,
Плине, котиться поволі,
До прохожих тулиться.

В ніжно-білім павутинні,
В довгих, рівних струмах
Заблудився вечір синій
І берізка свіжо-юна.

Мов би плаче над бульваром
Світова метелиця,
Напинає літо чари,
Цвітом, пухом стелється.

П. ОРЛИК.

Як живе природа
в червні

Непомітно минула весна.
Буйно зеленіють трави, кущі,
дерева. Добре розвиваються
хліба, городина. До 22 червня
— дня літнього сонцестояння —
збільшується світлий час доби.

Відцвіли весняні квіти. Їм на
зміну літо прикрашає природу
своїми барвами, з'являються
темносині двогубі віночки, що
нільцями вкрили опушені стеб-
ла шавлії. По лісових сіцах за-
цвітає «дівоча краса» — гвоз-
дика.

На галявинах білими скатер-
тинами виділяються квіти коро-
лиці.

В алмазній росі літнього
ранку купуються рожеві голов-
ки конюшини. Цвітуть злакові
трави: вівсяниця, тимофіївка,
лисохвіст. Масове цвітіння луч-
ного різнотрав'я — найкращий
час для початку сінокосіння.

Л-Й

У Поліському краї по весні
Ти в гаю зустрілася мені,
Цвіт конвалій у твоїх руках
Чарівна усмішка на устах.
Очепят допитливий так зір,
Що спішу сказати тобі: повір.
Ти повірила, і ми пішли між трав,
Де я вперш в житті поцілував.
Від тоді серця злилися в нас в одне,
Стало «наше» все, а не «моє».

А роки, роки нестримно так летять...
Обіймай мене, що будеш ти чекать.
Не забудь допитливий той зір.
Повернись до тебе, люба, вір!
І знов підем поміж квітучих трав,
Де я вперш в житті поцілував...

І. МАКАРЧУК.

ВЕСЕННИЕ ПАРАДОКСЫ

Молодая библиотечка

Над грудой книг, газет, журналов
Она склонилась в тишине,
А за окном зеленым шквалом
Весна стучится в сердце к ней.
Там с каждым днем понятней, крепче
Любви объятия без слов,
А ей о чувствах с полки шепчут
Сосюра, Блок и Шипачев.
И не по звону липкой почки.
Не ночью у Днепра без сна —
Она из запоздалой почты
Узнала, что пришла весна.

В сессию

Я сегодня плохо спал:
У меня перед глазами
До рассвета простоял
В три назначенный экзамен.
Я усиленно курил —
Волновался: вдруг «завалят»...
«Пять» не я и получил —
Ведь сдавала нынче Галя!..

А. ДЬЯЧЕНКО.

Про все потроху

СКІЛЬКИ РАЗІВ ВМИРАЄ
АКТОР?

У 90-річному віці помер
найстаріший англійський ак-
тор Георг Пальмер. Серед
документів, знайдених після
його смерті, є перелік ролей,
зіграних ним за час акторсь-
кої діяльності. Виявилось,
що Пальмер був 532 рази
«розстріляний», 213 раз —
«убитий», 177 раз — «отрує-
ний», 162 рази — «гільйоти-
нований», 11 раз його «віша-
ли», 42 рази йому наказува-
ли «втопитися».

ВІДПОВІДЬ ФІЗИКА.

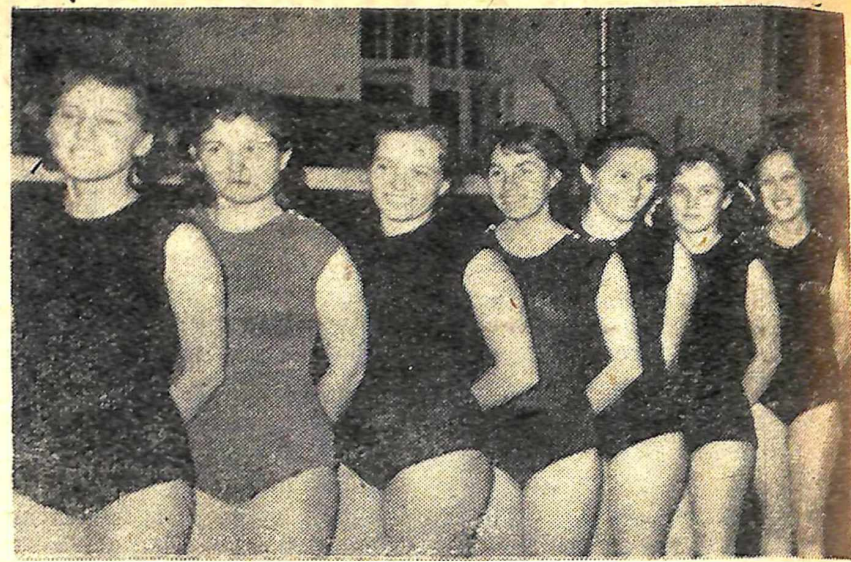
Коли відомий спеціаліст у
галузі атомної енергії доктор
Роберт Опенгеймер, який
стежив за виготовленням пер-
шої атомної бомби, повідом-
ляв членів комітету амери-
канського конгресу про про-
цес виробництва цієї зброї,
його спитали: чи можна як-
небудь захиститися від дії
атомної бомби?

— Звичайно, — з упевне-
ністю сказав фізик.

— А який же це засіб?

Доктор Опенгеймер поди-
вився на присутніх і з гід-
ністю відповів:

— Мир.

Спортивні колективи інституту гідно зустріли Другу спарта-
кіаду УРСР. На фото: збірна жіноча команда, яка виступає за
програмою першого розряду з спортивною гімнастикою.
Фото М. Шурика.

Переможці шахового конкурсу

У період з 6 листопада 1958
року по 15 травня цього року
редакція газети «За педагогіч-
ні кадри» разом з радою ДСТ
«Буревісник» провели другий
конкурс на розв'язання шахових
задач, етюдів та комбінацій. У
ньому взяли участь студенти та
аспіранти інституту.

За час проведення конкурсу
редакція одержала понад п'ят-
десят листів від шахістів-люби-
телів.

Першу задачу розв'язали
майже всі учасники конкурсу.
Її рішення таке: 1. Фс6 — с3!

Більш цікавою виявилася за-
дача № 2. До мети веде цілком
природний перший хід: 1. с7 —
с8X!!

Задача № 3 вирішується не-
складним маневром ферзя.
1. Фb8—g3! На 1...Cg2 2. h3, і
на третьому ході білі оголошу-
ють мат. Не дає порятунку і
1... Kg2. 2. h2—h4 і тепер неми-
нучий мат.

Четверта задача розв'язуєть-
ся оригінальним вступом 1. С6
—h1!! g3—g2 2. Kpg1—g2 так
звана індійська тема (тема пере-
криття). 2...Kpf4—e4 3. Фg7—
d4x.

Найскладнішою з триходо-
вих задач виявилася задача
№ 5. Дотепним є перший хід
1. Фа6—a8!! (підставляючи фер-
зя під два удари (на 1... Cd5:a8
2. Ле4:f4+ Kpf5:e5 3. Kf8—g6.
Якщо 1...Krk6:a8 2. Се5—h8
(g7) Cd5:a2 3. Ле4—e5x. Якщо
1... Kf5:e4 2. Ca2—b1+ Кре4:
e5 3. Фа8—a1x, або 1... Kb6x,
то 2. Фd8:d5 і білі оголошують
мат своїм наступним ходом.

Задача № 6 являє собою
складну чотирехходову. Ви-
тонченням є перший хід 1. Ла7—
a1!! Сс3:a1 2. Сf1—d3 з загро-
зою 3. Cd3—e4 і 4. Се4:f3x
2... b3—b2 3. Cd3—b1!! f3—f2
4. Сb1—e4x. Тема цієї задачі —
замурування фігур чорних.

Найбільшу трудність для
учасників конкурсу являли со-
бою етюди та комбінації. Пра-
вильно вдалося розв'язати етю-
ди лише двом учасникам, а ком-
бінації одному.

Етюд № 1 складений у 1926
році заслуженим діячем мис-
тецтв А. Троїцьким. Він розв'я-
зується так: 1. Kb2—d1 Kb4
—d3! Тільки жертвою коня
чорні можуть розраховувати на
виграш, але і в цьому разі — ні-
чия, або 2. Кре2:d3 Kpg1—f1 3.
Kd1—e3 Kp ∞ 4. Ke3:g2
h2—h3 3. Cd6—c5 + Kpg1—
f1 4. Kd1—e3+ Kpf1—e1
5. Ke3:g2+ Kpe1—d1 6. Kg2—

e3+ Kpd1—c1 7. Сс5—a3 Kpe1
—b1 8. Ke3—d1 h2—h1Ф 9.
Kd1—c3+ Kpb1—a1 10. Kpd3
—c2! З'ясовується, що король
чорних є ізольований, а один
ферзь в полі не воїн. Нічия!

Етюд № 2 складений брата-
ми В. та М. Платовими ще в
1908 році. Виграш білих після
їх першого ходу 1. a7—a8+ Ф
добре замаскований. Він поля-
гає в 1... Kpb7:a8 2. h6—h7
Lh1—e1+ 3. Кре6—d7 Le1—
+ 4. Kpd7—c7 Ld1—c1 5. Cf1—
c4!! Ось у чому сенс гри білих.
5... Lc1:c4+ 6. Kpc7—d7 Lc4—
f4+ 7. Kpd7—e7 Ld4—e4+ 8.
Кре7—f7 Le4—f4+ 9. Kpf7—
g7 і білі виграють, бо чорний
пішак перетинає шлях для її
тури.

Комбінація № 1 зустрілась у
партії болгарських шахістів. Во-
на має форсоване продовження.
Білі починають і оголошують
мат за дев'ять ходів.

1. Фе3—h6+ Kpg7:h6 2. h5
g6+ Kph6—g5 3. Lh1—h5—
Kpg5:h5 4. f3—f4+ Kd4:e4
5. Kd5—f6+ Kph5—h6 6. Le4—
h1+ Kp h6—g7 7. Kf6—e8—
Lf8:e8 8. Lh1:h7+ Kpg7—
9. Lh7—f7X.

Комбінація № 2 прове-
на гротмейстером О. Котовим
(СРСР) у партії з угорцем Бар-
ца (Стокгольм, 1952 р.) 1. Kd5
gf 2. K:f5 Фс7, (якщо 2... Фe6
вирішує 3. Сg7 K:g7 4. Фg7
Фe5 5. Kh6+ Kph8 6. Фе5a6
Ld8 L:d8 8. K:f7+ Kpg8 9. Kd6
3. K:g7 K:g7 4. Cf6! Kph8
4... Ke6 5. f4 з вигравом.
приклад, 5... h6 6. f5 Kg5
C:g5 hg 8. Ф:g5+ Kph7 9. Lg8
Lg8 10. Фh5x, або 5... Lf6
f5) 5. Фg5 Lg8 6. h4! Lde8 7. Lf6
Le5 8. С:e5 de 9. Фf6! Ke8
h6 Ke7 11. Ld2 і чорні скля-
зброю.

Розглянувши відповіді учас-
ників, журі визначило перемо-
жців конкурсу: студента І курсу
фізико-математичного факультету
Г. ЦЕИТЛІНА, який розв'язав усі конкурсні завдан-
ня (37 очок), аспіранта фізико-
математичного факультету
І. МАРКУША (20 очок), студента
та 5 курсу того ж факультету
Е. КОСТЕЦЬКОГО (17 очок).

Серед жінок кращих резуль-
татів домоглася студентка ІІІ
курсу педфакультету Л. ДОЗІ-
ВІЦЬКА, яка розв'язала перші
перші чотири задачі.

Переможці конкурсу нагород-
жуються радою ДСТ «Буревіс-
ник» грамотами та шаховою лі-
тературою.

Редактор В. ВОЙТЮК

Зам. 550-1000.

Академічний хор студентів ІІ курсу російського відділу мовно-літературного
факультету (художній керівник В. Галицький) порадував численних слухачів
олімпіади педвузів, яка днями відбулась у нашому інституті, проникливим вико-
нанням класичних і народних пісень та творів радянських композиторів.

Фото М. Шурика.